

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/220/2019
Identifikačné číslo spisu:	6712215515
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:6712215515.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne F.. D. G., bývajúcej v K. X, E. XXXX/X, Č. V., zastúpenej JUDr. Janou Sivokovou, advokátkou v Hriňovej, Partizánska cesta 1465, proti žalovanému F.. G. G., bývajúcemu v K. X, E. XXXX/X, Č.Á. V., zastúpenému KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária s. r. o., so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 6, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 10 C 143/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. júna 2018 sp. zn. 17 Co 236/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí druhým rozsudkom zo 7. decembra 2016 č. k. 10 C 143/2012 - 421 I. určil, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese O., obec E., katastrálne územie E., a to rodinný dom so súp. č. XXXX, postavený na KNC - parc. č. XXXXX/X, iná stavba so súp. č. XXXX, postavená na KNC - parc. č. XXXXX/X, pozemok KNC - parc. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 84 m², pozemok KNC - parc. č. XXXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 50 m², pozemok KNC - parc. č. XXXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 27 m², vedené Okresným úradom Detva, katastrálny odbor na LV č. XXXX patria v celosti do bezpodielového spoluvlastníctva manželov - žalobkyne a žalovaného; II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol; III. predbežné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Zvolen z 21. januára 2013 sp. zn. 10 C 143/2012 - 60, ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. júna 2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. apríla 2013 sp. zn. 15 Co 93/2013, ponechal v platnosti; IV. žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania; V. vrátil žalobkyni krátený súdny poplatok zo žaloby vo výške 8,80 eur. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 137 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), § 143 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 19a ods. 2 zákona č. 202/1995 Z.z. devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení

účinnom od 1. mája 2004 (ďalej len „devízový zákon“) uviedol, že žalobkyňa a žalovaný 28. septembra 1996 v Českej republike uzavreli manželstvo, ktoré trvá a rozvodové konanie vedené na Obvodovom súde Praha 6 pod sp. zn. 48 C 164/2011 nie je skončené, preto ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie žalobkyňa nemala možnosť podať návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj „BSM“), v ktorom konaní by mohol súd ako predbežnú otázku posudzovať, či nehnuteľnosti tvoriace predmet konania patria do BSM alebo nie. Preto súd prvej inštancie uzavrel, že za takéhoto stavu je daný naliehavý právny záujem žalobkyne na tejto určovacej žalobe. Ako ďalej súd prvej inštancie uviedol, žalovaný je výlučným vlastníkom nehnuteľností na LV č. XXXX kat. úz. E., a to na základe kúpnej zmluvy zo 14. júna 2005, vklad ktorej povolila bývalá Správa katastra Detva 29. júla 2005 pod sp. zn. I. XXX/XXXX, uzavretej medzi manželmi I. a F. G. ako predávajúcimi a žalovaným ako kupujúcim, v zmluve označeným ako slobodným, štátnym občanom SR. Ako súd prvej inštancie konštatoval, v čase uzavretia tejto kúpnej zmluvy nemala žalobkyňa na území Slovenskej republiky trvalý ani prechodný pobyt, a preto nemohla ako cudzozemec nadobudnúť vlastnícke právo k pozemkom parcelného čísla KNC XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX, ktoré sa nachádzajú mimo zastavaného územia obce a tvoria poľnohospodársku pôdu. Podľa názoru súdu prvej inštancie, žalovaný nepreukázal nadobudnutie predmetných nehnuteľností na LV č. XXXX kat. úz. E. do svojho výlučného vlastníctva kúpou finančnými prostriedkami darovanými výlučne jemu jeho matkou, pretože vykonaným dokazovaním nemal preukázané, že jeho matka Z. G. by mohla disponovať v čase uzavretia tejto kúpnej zmluvy v júni 2005 takou hotovosťou, v akej výške bol tvrdý dar synovi a v tejto súvislosti súd prvej inštancie mal len za preukázané, že v období od 11. septembra 1998 do 23. septembra 1998 boli z účtu žalobkyne prevádzané finančné čiastky v USD v prospech sestry žalovaného, čo považoval súd prvej inštancie bezprostredne časovo súvisiace s výberom finančnej hotovosti matkou žalovaného v rozsahu 30 000,- USD 9. septembra 1998. Prípadné získanie finančných prostriedkov matkou žalovaného na základe osvedčenia o dedičstve sp. zn. PK 8D8/2004 z 25. mája 2005 o prejednaní dedičstva vyhodnotil súd prvej inštancie ako rozporné so skutočnosťou, keďže na jeho základe matka žalovaného nededila finančné prostriedky vo výške 19 916,35 eur (600 000,- Sk) a navyše osvedčenie o dedičstve je z mája 2005 a k darovaniu finančných prostriedkov vo výške 19 916,35 eur podľa čestného prehlásenia matky žalovaného z 26. augusta 2004 malo dôjsť už v auguste 2004, pričom podpis svedkyne Z. G.L. na čestnom prehlásení datovanom 26. augusta 2004 bol overený až 30. januára 2013. Na základe týchto zistení vyhodnotil súd prvej inštancie výpoveď svedkyne Z. G. aj predložené čestné prehlásenie z 26. augusta 2004 ako účelové dôkazy. Podľa súdu prvej inštancie žalovaný nevedel presvedčivo odôvodniť, z akého dôvodu bol na kúpnej zmluve I. XXX/XXXX označený jeho rodinný stav ako „slobodný“, avšak tento fakt považoval za irelevantný, keďže žalobkyňa preukázala, že nehnuteľnosti boli nadobudnuté kúpnu zmluvou za trvania manželstva a naopak, žalovaný nepreukázal, že nehnuteľnosti boli kúpené za peňažné prostriedky patriace do jeho výlučného vlastníctva. Záverom súd prvej inštancie s poukazom na § 471 ods. 1 C.s.p. vyslovil, že dôvody, pre ktoré bolo tunajším súdom nariadené predbežné opatrenie, zostávajú zachované aj naďalej. O vrátení súdneho poplatku žalobkyni rozhodol z dôvodu, že napriek správnej výzve zo strany súdu žalobkyňa uhradila súdny poplatok z návrhu v sume vyššej než bolo od nej žiadané. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 C.s.p., a to vzhľadom na pomer úspechu oboch strán v konaní, ktorý je približne rovnaký.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 28. júna 2018 sp. zn. 17 Co 236/2017 I. rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku, ktorým súd žalobe čiastočne vyhovel, v treťom výroku o ponechaní predbežného opatrenia v platnosti a v závislom štvrtom výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil; II. uložil žalovanému nahradiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa v plnom rozsahu stotožnil nielen s výrokom, ale aj odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto konštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti iba doplnil odpovede na námietky žalovaného prednesené v odvolaní, pretože súd prvej inštancie sa už vyporiadal so všetkými podstatnými vyjadreniami strán. Ako ďalej odvolací súd uviedol, strany sporu uzavreli manželstvo 28. septembra 1996, kedy vzniklo aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov a ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie manželstvo strán sporu nebolo rozvedené a bezpodielové spoluvlastníctvo manželov trvalo. Z tohto dôvodu bol odvolací súd toho názoru, že naliehavý právny záujem na určení, či sporné

nehnutelnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov na strane žalobkyne je daný, keďže žalobkyňa nie je v katastri nehnuteľnosti vedená ako podielová spoluvlastníčka nehnuteľností v režime BSM, čím je jej postavenie neisté a ohrozený majetkový nárok pri vyporiadaní BSM. V tejto súvislosti zdôraznil, že spor o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v režime BSM by sa mohol považovať za zbytočný len v prípade, ak by konanie o vyporiadanie BSM už prebiehalo, avšak zo spisu nevyplýva, že by manželstvo strán sporu bolo rozvedené a že by na ktoromkoľvek súde prebiehalo konanie o vyporiadanie BSM. Odvolací súd s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 19. apríla 2000 sp. zn. 22 Cdo 1658/98 uverejnený v Sbírcе soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu České republiky pod č. 49/2001 uviedol, že z hľadiska určenia, či vec patrí do BSM je rozhodujúca vôľa manželov a skutočnosť, že kúpna cena bola zaplatená z darovaných finančných prostriedkov len jednému z manželov sama osebe nemôže viesť k záveru, že nehnuteľnosť do BSM nepatrí. Ako preto odvolací súd ďalej uviedol, výsluchom žalobkyne bolo potvrdené, že o kúpe nehnuteľností v aktuálnom čase vedela, bola informovaná aj o spôsobe nadobudnutia nehnuteľností, a preto výsluchom žalobkyne a ani inými dôkazmi nebolo preukázané tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa nemala záujem nadobudnúť sporné nehnuteľnosti do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a práve z tohto dôvodu nebola účastníčkou kúpnej zmluvy I. XXX/XXXX. Pravdivosť tvrdení žalobkyne o tom, že nehnuteľnosti patriace do BSM nadobúdali manželia aj spôsobom, že iba jeden z nich uzatváral kúpnu zmluvu o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti mal odvolací súd za preukázané aj uznesením Krajského súdu v Hradci Králové z 21. septembra 2012 sp. zn. 25 Co 475/2012, ktorým bolo potvrdené predbežné opatrenie o zákaze žalovanej disponovať s nehnuteľnosťami v katastrálnom území G. v Českej republike s odôvodnením, že i keď ako kupujúca v kúpnej zmluve vystupovala len žalobkyňa, nehnuteľnosti takto kúpené patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zo súdom prvej inštancie obstaraných výpisov z obchodného registra mal odvolací súd taktiež za preukázané, že žalovaný sa pohyboval v oblasti realitnej činnosti (kúpa a predaj nehnuteľností), a preto bol toho názoru, že sa žalovaný za slobodného v kúpnej zmluve I. XXX/XXXX označil a žalobkyňa nebola účastníčkou kúpnej zmluvy z dôvodu, že mal vedomosť o tom, že ustanovenia devízového zákona bránia nadobudnutiu sporných nehnuteľností aj žalobkyňou ako devízovým cudzozemcom. Podľa odvolacieho súdu, žalovaným predkladané dôkazy o solventnosti jeho matky preukazujú len to, že svedkyňa Z. G. mohla žalovanému darovať finančné prostriedky, avšak nebolo bez pochyby preukázané, že skutočne v auguste 2004 boli žalovanému darované finančné prostriedky v sume 19 916,35 eur za účelom kúpy nehnuteľností, o ktoré v konaní ide a že nehnuteľnosti na LV č. XXXX k. ú. Hriňová boli kúpené práve za tieto peniaze získané žalovaným tvrdeným darom. I keď je v čestnom prehlásení z 26. augusta 2004 uvedené, že dar má slúžiť na kúpu nehnuteľností na LV č. XXXX, pravdivosť tohto čestného prehlásenia spochybňuje fakt, že podpis svedkyne Z. G. bol na tomto čestnom prehlásení overený až 30. januára 2013 (až s odstupom 9-tich rokov počas súdneho konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam uvedeným v čestnom prehlásení), hoci svedkyňa Z. G. v konaní tvrdila, že v rodine bolo bežné spisovať čestné prehlásenia o darovaní finančných prostriedkov a preukazovala to aj ďalším čestným prehlásením zo 16. júla 1998 o tom, že svojej dcére F. G. darovala určitú sumu peňazí a podpis na tomto čestnom prehlásení je overený notárom v deň darovania. Odvolací súd neuveril argumentom žalovaného ohľadne poskytnutia finančných prostriedkov matkou aj z dôvodu, že žalovaný bol v období od rokov 1999 do roku 2007 spoločníkom a konateľom viacerých obchodných spoločností a podľa textu odvolania žalovaného z 13. decembra 2012 vo veci úpravy pomerov rodičov maloletým deťom na dobu do a po rozvode manželstva so žalobkyňou adresovaného Obvodnému súdu pre Prahu 6 k sp. zn. 15 P 113/2011 žalobkyňa a žalovaný si mohli dovoliť kupovať nehnuteľnosti za desiatky miliónov českých korún. Zároveň odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie správne posúdil, že ustanovenie § 19a devízového zákona v znení účinnom ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy I. XXX/XXXX bránilo nadobudnutiu nehnuteľností vo forme poľnohospodárskych pozemkov žalobkyňou ako devízovým cudzozemcom. Ohľadne dôkazného bremena zaťažujúceho strany sporu odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie nepreniesol dôkazné bremeno na žalovaného, iba od každého vyžadoval, aby preukázal a dokázal ním tvrdené skutočnosti. Záverom odvolací súd konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o potrebe až do právoplatného skončenia konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam ponechať predbežné opatrenie nariadené za účelom ochrany práva žalobkyne v platnosti je v súlade s § 335 ods. 3 C.s.p. a závislý výrok o trovách prvoinštančného konania zohľadňuje úspech žalobkyne v prvoinštančnom konaní. O trovách odvolacieho konania rozhodol s poukazom na §

396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie s tým, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.) a zároveň napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.). Ako dovolateľ uviedol, rozhodnutie odvolacieho súdu stojí na nesprávnom zistení skutkového stavu, keď bol súdmi nižších inštancií nesprávne zistený úmysel žalobkyne nadobudnúť sporné nehnuteľnosti do BSM ako aj nesprávne zistené, že žalovaný nenadobudol nehnuteľnosti výlučne z vlastných prostriedkov získaných darom a v tejto súvislosti namietal nesprávne posúdenie dôkazov predložených v jeho prospech ako účelové a nedôveryhodné. Preto dovolateľ považoval za nesprávne konštatované unesenie dôkazného bremena žalobkyňou a naopak, nesprávne konštatované neunesenie dôkazného bremena žalovaným v tejto veci a v tejto súvislosti poukázal na odklon od právnej otázky ohľadne nadobudnutia nehnuteľnosti manželmi z výlučných prostriedkov len jedného z manželov riešenej Najvyšším súdom Českej republiky rozhodnutím z 19. apríla 2000 sp. zn. 22 Cdo 1658/1998 a rozsudkom zo 7. januára 2008 sp. zn. 22 Cdo 3596/2006, ako aj od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. júna 2012 sp. zn. 7 M Cdo 12/2011 ohľadne dostatočnosti prejavu vôle žalobkyne nadobudnúť sporné nehnuteľnosti do BSM. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu tak, podľa názoru dovolateľa, v skutkovo ako aj v právne podstatných veciach vykazuje známky svojvoľnosti a vnútornej nepresvedčivosti, čo má za následok jeho arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť. V neposlednom rade dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení, či sporné nehnuteľnosti patria do BSM na strane žalobkyne z dôvodu existencie prebiehajúceho konania o rozvod manželstva žalobkyne a žalovaného vedeného pred Obvodným súdom Praha 6 pod sp. zn. 48 C 164/2011, na ktoré bude nadväzovať konanie o vyporiadanie BSM, čo spôsobuje nadbytočnosť tejto určovacej žaloby a poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. apríla 2014 sp. zn. 3 Cdo 560/2013. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľ navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa sa vo svojom vyjadrení k dovolaniu plne stotožnila so závermi súdov nižších inštancií a zdôraznila, že v konaní bolo nepochybne preukázané nadobudnutie predmetných nehnuteľností počas trvania manželstva sporových strán jedným z manželov - žalovaným, a teda súčasť týchto nehnuteľností v mase BSM s tým, že bola zároveň toho názoru, že mala naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe, keďže manželstvo strán sporu (účastníkov) trvá a neprebíha konanie o vyporiadanie BSM. Na základe uvedeného navrhla dovolanie žalovaného odmietnuť, prípadne zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

7. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom

znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Žalovaný vyvodzujúc svoje dovolanie z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. namietať odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj nedostatočné zistenie skutkového stavu nesprávnym posúdením ním predložených dôkazov.

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

14. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

15. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 C.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

16. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

17. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inšancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vypořádava so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno ohľadne nadobudnutia časti sporných nehnuteľností do bezpodielového spoluvlastníctva oboch manželov, ktoré boli nadobudnuté za trvania ich manželstva, najmä s poukazom na nielen existenciu jej úmyslu smerujúceho k takémuto nadobudnutiu, ale aj s poukazom na to, že žalovaný, hoci výslovne prezentoval úmysel nadobudnúť predmetné nehnuteľnosti do svojho výlučného vlastníctva, zároveň neuniesol dôkazné bremeno ohľadne nadobudnutia týchto nehnuteľností výlučne so svojich prostriedkov, keďže dôkazy predkladané žalovaným vyhodnotil aj s poukazom na širšie skutkové okolnosti ako účelové, pričom pri určitej časti sporných nehnuteľností (poľnohospodárskej) pôde vyhodnotil, že tieto žalovaná ako devízový cudzozemec v danom období nadobudnúť do svojho vlastníctva, resp. BSM nemohla. V neposlednom rade sa odvolací súd vysporiadal s existenciou naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení, či sporné nehnuteľnosti patria do BSM na strane žalobkyne, a to z dôvodu trvania manželstva sporových strán. Z uvedeného je teda celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštalácie chápať ako jeden vecný celok) náležitosti v zmysle § 393 C.s.p. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Takisto samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04), ani právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

18. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu vecí. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštalácie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 C.s.p., v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštalácie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore

nezistil.

19. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

20. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.). Prípustnosť jeho dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplyva.

21. Žalovaný ďalej vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

22. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 C.s.p. môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

23. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do tohto pojmu predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Jeho súčasťou je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nepatria rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (zásadne), krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky ani Európskeho súdu pre ľudské práva (3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 165/2018, 6 Cdo 79/2017). Pokiaľ sa riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odkloní od právnych záverov prijatých týmito súdmi, nemôže ísť o odklon relevantný v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

24. Ak dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie dovolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (R 83/2018). Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 C.s.p. sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí dovolacieho súdu (t. j. právnu otázku, ktorá bola rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej). Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie dovolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí dovolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi dovolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo

nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver dovolacieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní.

25. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnou aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

26. V súvislosti s argumentáciou, že jeho dovolanie je prípustné podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., dovolateľ uviedol, že odvolací súd nesprávne právne posúdil úmysel žalovaného nadobudnúť sporné nehnuteľnosti výlučne do svojho vlastníctva a úmysel žalobkyne nadobudnúť tieto nehnuteľnosti do BSM oboch manželov s tým, že poukázal na odklon od rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky z 19. apríla 2000 sp. zn. 22 Cdo 1658/1998 a zo 7. januára 2008 sp. zn. 22 Cdo 3596/2006, ako aj od rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. júna 2012 sp. zn. 7 M Cdo 12/2011. Zároveň dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení, či sporné nehnuteľnosti patria do BSM na strane žalobkyne z dôvodu existencie prebiehajúceho konania o rozvod manželstva žalobkyne a žalovaného vedeného pred Obvodným súdom Praha 6 pod sp. zn. 48 C 164/2011, na ktoré bude nadväzovať konanie o vyporiadanie BSM, čo spôsobuje nadbytočnosť tejto určovacej žaloby a poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. apríla 2014 sp. zn. 3 Cdo 560/2013.

27. Dovolací súd najskôr posudzoval opodstatnenosť dovolacej argumentácie žalovaného len vo vzájomnej interakcii „právnych“ otázok riešených odvolacím súdom a „právnych“ otázok riešených v rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré uviedol v dovolaní ohľadne (ne)existencie naliehavého právneho záujmu žalobkyne na tejto žalobe. Na podstatné závery tohto rozhodnutia poukazuje dovolací súd v bode 28. tohto uznesenia.

28. Podľa názoru najvyššieho súdu vyjadreného v rozhodnutí z 10. apríla 2014 sp. zn. 3 Cdo 560/2013 „(...) záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu navrhovateľa predpokladá teda posúdenie, či podaný určovací návrh je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snáď spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Naliehavý právny záujem navrhovateľa na požadovanom určení treba skúmať predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním návrhu a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia. Ak navrhovateľ neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie návrhu. Pokiaľ teda súd dospeje k záveru, že ten-ktorý určovací návrh nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne návrh bez toho, aby sa zaoberal meritom veci. Ak právna otázka má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k existencii práva alebo povinnosti, nie je daný naliehavý právny záujem na vyriešení (určení) tejto predbežnej otázky. Keďže v súčasnosti prebieha konanie o vyporiadanie BSM účastníkov, v ktorom žalovaná ako podávajúca návrh na vyporiadanie BSM sporné nehnuteľnosti uviedla ako predmet bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej, otázka ich spoločného vlastníctva k nehnuteľnostiam bude riešená v rámci konania o vyporiadanie BSM a má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k vyporiadaniu BSM. Preto nie je daný naliehavý právny záujem na vyriešení (určení) tejto predbežnej otázky v inom konaní.“

29. Z porovnania právneho záveru ohľadne existencie naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení, či sporné nehnuteľnosti patria do BSM, na ktorom v napadnutom rozsudku založil svoje rozhodnutie odvolací súd, s podstatou záveru najvyššieho súdu, ktorý vyjadril v rozhodnutí uvedenom v bode 28. nevyplýva, že by v preskúmvanej veci - v právnej otázke, ktoré sa týka toto rozhodnutia - došlo zo strany odvolacieho súdu k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

30. V danom prípade odvolací súd na podklade zistení súdu prvej inštancie konštatoval, že strany sporu uzavreli manželstvo 28. septembra 1996 a ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie manželstvo strán sporu nebolo rozvedené a bezpodielové spoluvlastníctvo manželov trvalo. Z tohto dôvodu bol odvolací súd toho názoru, že naliehavý právny záujem na určení, či sporné nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov na strane žalobkyne je daný, keďže žalobkyňa nie je v katastri nehnuteľnosti vedená ako podielová spoluvlastníčka nehnuteľností v režime BSM, čím je jej postavenie neisté a ohrozený majetkový nárok pri vyporiadaní BSM. V tejto súvislosti zdôraznil, že spor o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v režime BSM by sa mohol považovať za zbytočný len v prípade, ak by konanie o vyporiadanie BSM už prebiehalo, avšak zo spisu nevyplýva, že by manželstvo strán sporu bolo rozvedené a že by na ktoromkoľvek súde prebiehalo konanie o vyporiadanie BSM. Naviac, z verejne dostupných zdrojov (www.justice.cz) vyplýva, že konanie o rozvod strán sporu vedené pred Obvodným súdom Praha 6 pod sp. zn. 48 C 164/2011 bolo skončené vydaním rozhodnutia až 11. marca 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19. apríla 2020. Nakoľko v čase rozhodovania súdu prvej inštancie (7. decembra 2016), ako aj odvolacieho súdu (28. júna 2018) konanie o rozvod manželstva sporových strán ešte nebolo ukončené a ich manželstvo existovalo, pričom pre rozsudok je záväzný stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 ods. 1 prvá veta C.s.p.), možno uzavrieť, že nedošlo k odklonu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a žalovaný v tejto časti dovolania nedôvodne tvrdí, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

31. Dovolací súd ďalej posudzoval dovolateľom namietaný odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu dôvodený poukazom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky z 19. apríla 2000 sp. zn. 22 Cdo 1658/1998 a zo 7. januára 2008 sp. zn. 22 Cdo 3596/2006, ako aj od rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. júna 2012 sp. zn. 7 M Cdo 12/2011, pričom však vzhľadom na teritoriálnu pôsobnosť C.s.p. možno pod pojmom dovolací súd rozumieť len Najvyšší súd Slovenskej republiky a nie aj Najvyšší súd Českej republiky. Vychádzajúc z obsahu dovolania, námietky žalovaného sa týkajú nesprávneho právneho posúdenia (ne)unesenia dôkazného bremena, keďže podľa jeho názoru, žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno ohľadne ňou tvrdených skutočností a naopak, dovolateľ ohľadne ním tvrdených skutočností dôkazne bremeno uniesol. Uvedenému nasvedčuje aj ďalší text dovolania, kde dovolateľ namieta rozpor záverov odvolacieho súdu s vykonaným dokazovaním, okrem iného aj v súvislosti s otázkou preukázania úmyslu žalobkyne nadobudnúť sporné nehnuteľnosti do BSM ako aj v súvislosti s nepreukázaním, že žalovaný nenadobudol nehnuteľnosti výlučne z vlastných prostriedkov získaných darom a v tejto súvislosti namietal nesprávne posúdenie dôkazov predložených v jeho prospech ako účelové a nedôveryhodné. Dovolací súd už vo svojich skorších rozhodnutiach (napr. sp. zn. 8 Cdo 115/2017) vysvetlil, že o otázku relevantnú z hľadiska ustanovení § 421 ods. 1 C.s.p. sa nejedná pri riešení otázky, či strana sporu uniesla dôkazné bremeno, teda bremeno procesnej zodpovednosti za to, že v civilnom spore bude mať súd možnosť urobiť pre dostatok potrebných skutkových poznatkov rozhodnutie v prospech strany. Významným znakom otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. je jej zásadný právny význam. Aj za účinnosti C.s.p. je opodstatnené konštatovanie, že otázkou takého právneho významu je otázka významná nielen pre tú-ktorú prejednávajú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky a judikatórnej činnosti najvyššieho súdu, úlohou ktorého je zjednocovať rozhodovanie všeobecných súdov (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 132/2009, 2 Cdo 71/2010, 3 Cdo 51/2006, 4 Cdo 151/1998, 5 Cdo 1/2010, 7 Cdo 117/2011). Je to dané zámerom, aby sa vyriešením takejto otázky prispelo k vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Posúdenie otázky, či strana sporu uniesla dôkazné bremeno, ktoré ju v tom-ktorom spore zaťažovalo, spočíva v každom jednotlivom prípade (v každom jednotlivom civilnom sporovom konaní) na posúdení vysoko individuálnych, konkrétnych a v iných prípadoch sa spravidla už nevyskytujúcich skutkových okolnostiach, ktoré sú svojou povahou jedinečné a neopakovateľné. Podľa presvedčenia dovolacieho súdu takáto individuálna otázka ani nemôže mať znaky zásadného právneho významu.

32. Dôkazné bremeno je inštitútom práva procesného, pretože je nerozlučne spojené s civilným sporovým konaním a prejavuje sa vo výsledku sporu. Možno ho vymedziť ako procesnú zodpovednosť

strany sporu za to, že súdu budú rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno vzťahuje, preukázané. Pojem „dôkazné bremeno“ sa najčastejšie používa v spojení s jeho unesením alebo neunesením; ak ho strana sporu (ne)uniesla, znamená to, že sa jej (ne)podarilo skutočnosť preukázať bez ohľadu na to, či si dôkaznú povinnosť splnila či nesplnila. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku náležite uviedol, na základe akých skutočností dospel k záveru, že žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno ohľadne tvrdenia, nadobudnúť sporné nehnuteľnosti do BSM a zároveň, dospel k záveru, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno ohľadne nadobudnutia sporých nehnuteľností výlučne z vlastných prostriedkov získaných darom (viď bod 1, 2. a 17. tohto uznesenia). Následkom aj tejto skutočnosti bolo potom vyhovieť žalobe určením, že časť nehnuteľností patrí do BSM oboch strán sporu. Pri hodnotení dôkazov nemožno odvolaciemu súdu vyčítať pochybenia, keďže dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy - porov. ustanovenie § 442 C.s.p., v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Preto ani nemožno polemizovať so závermi odvolacieho súdu, ktoré žalovaný namieta v dovolaní (porovnaj napr. rozhodnutie sp. zn. 5 Cdo 328/2012). Z týchto dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný v tejto časti dovolania nedôvodne tvrdí, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

33. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného v časti, v ktorej namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C.s.p. a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

34. Žalobkyňa bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 C.s.p.) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

35. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0, v časti trov konania pomerom 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.